

KUTSESTANDARD

Juhtiv lavameister, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Kutsestandardi kasutusala

- 1) Tööturu nõudmistele vastavate õppekavade ja koolitusprogrammide koostamine
- 2) Inimeste kompetentsuse hindamine, sh enesehindamine ja vastavushindamine kutse andmisel
- 3) Ametite kirjeldamine ja tutvustamine
- 4) Karjääri planeerimine ja aluse loomine elukestvaks õppeks
- 5) Koolitusvajaduste väljaselgitamine ning koolituse planeerimine
- 6) Ametijuhendite koostamine ja töötajate värbamine
- 7) Kutsete ja kvalifikatsioonide võrdlemine

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Juhtiv lavameister, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

5. taseme juhtiv lavameister tagab ja koordineerib lavakujunduse ohutu ja plaanikohase paigaldamise ning juhib lavadekoratsioonide monteerimis- ja demonteerimistööd kinnitatud lavaplaani järgi. Koordineerib lavadekoratsioonide vahetamist ja liigutamist etenduse või proovi ajal ning vastutab nende toimingute korrektse läbiviimise eest. Juhatab monteerimistööd ohutult, ratsionaalselt ja ettenägelikult. Kontrollib ja juhendab lavatööliste ettevalmistustööd enne proovi ja etendust (ka väljasõiduetendustel). Reageerib etendusel juhtuvatele ettenägematutele sündmustele kiirelt ja loovalt. Tagab lavakujunduse võimalikult täpse taasesituse ning montaaži vastavalt olukorrale, koostades selleks detailse lavaplaani koostöös kunstniku/lavastajaga.

Töö eeldab algatusvõimet, vastutustunnet ning oskust töötada meeskonnas. Töös on oluline mõttekiirus, täpsus ja tehniline loovus.

Töö nõuab valmisolekut pingelisteks ja suure koormusega tööperioodideks, et tagada planeeritud lavastuse õigeaegne valmimine.

Juhtiv lavameister koordineerib ja planeerib dünaamiliselt lavastusmeeskonna tööjaotust repertuaariplaani ja organisatsiooni sisereeglitele vastavalt.

Vajalik on arvuti kasutamise oskus nii etenduse läbiviimisel ja operatiivsete muudatuste tegemisel kui ka lavaplaanide lugemisel, täiendamisel ja väljasõiduetenduse kohandamisel kohalikele oludele.

Töö eeldab võõrkeele (soovitavalt inglise keel) oskamist, eelkõige seoses lavatehnilise spetsiifikaga.

A.2 Tööosad

A.2.1 Etenduse ettevalmistamine:

- 1) lavakujunduse monteerimine;
- 2) lavastaja ja kunstniku lavapildi korrashoiu tagamine.

A.2.2 Etenduse läbiviimine:

- 1) lavakujunduse ümberehitamine etenduse ajal;
- 2) (eri)efektide kasutamine laval.

A.2.3 Lavakujunduse demonteerimine ja ladustamine:

- 1) lavakujunduse demonteerimine;
- 2) lavakujunduse ladustamine;
- 3) lavakujunduse transportimine;

4) lavaploki korrashoidmine.

A.2.4 Lavastuse ettevalmistamine:

- 1) osalemine tehnilistes aruteludes;
- 2) nõustamine.

A.2.5 Lavatehnilise meeskonna juhtimine:

- 1) inimressursside juhtimine;
- 2) lavatehniliste materiaalsete ressursside juhtimine.

A.2.6 Väljasõiduetenduste tehniline planeerimine:

- 1) lavakujunduse kohandamine väljasõidupaigale;
- 2) suhtlemine kohaliku vastuvõtjaga.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Üldjuhul on tööaeg paindlik. Võib ette tulla töötamist puhkepäevadel ja pühade ajal. Töötamine toimub nii sise- kui ka välitingimustes. Töö on vahelduvate tööülesannetega, kuid teatud aspektid võivad olla rutiinsed. Lava on kõrgendatud ohuga tööpiirkond. Võib esineda kokkupuudet tervistkahjustavate faktoritega (kemikaalid, tolmu jms).

A.4 Töövahendid

Elektrilised, mehaanilised jm spetsiifilised töövahendid ning materjalid lavakujunduse monteerimiseks ja lavaseadmed.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Hoolikus ja täpsus;
loovus;
ruumiline kujutlusvõime;
analüüsivõime;
saavutusvajadus;
iseseisvus ja otsustusvõime;
vastutusvõime (usaldatavus, kohusetunne, enesedistsipliin);
kohanemisvõime ja pingetaluvus;
koostöövalmidus;
arenemisvalmidus ja õppimisvõime;
suhtlemisvalmidus.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

5. taseme juhtiva lavameistri kutse taotlemise eelduseks on 3. taseme lavamehe ja 4. taseme lavameistri kutseoskuskõu. Juhtiva lavameistri 5. taseme kutse taotlemisel on soovitatav keskharidus ja erialane täienduskoolitus ning kutsealane töökogemus. Kutse taotlemise eeldused on kirjas kutse andmise korras.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Lavamees, lavatööline, dekoratsioonimonteerija, lavatehnik, lavameister, pealavameister.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Juhtiva lavameistri 5. taseme kutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.1 - B.2.6 ja B.2.7 (lääviv kompetents) tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Etenduse ettevalmistamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. Tagab ja koordineerib lavakujunduse ohutu paigaldamise vastavalt lavaplaanile. 2. Paigaldab lavakujunduse (dekoratsioonid, eriefektid jms) ohutult vastavalt etteantud lavaplaanile. 3. Juhendab pisiparanduste tegemist või teeb ise lavakujunduses pisiparandusi ning suunab kujunduselemendid spetsialistide juurde remonti. 4. Kontrollib enne etendust visuaalsel ja mehaanilisel teel lavakujunduse korrasolekut. 5. Kontrollib töövahendite (kinnitusvahendid, side ja ohutusvahendid, akutrell, raskused, eriefektide vedelikud, kõrvaklapid, stangede tasakaal jms) olemasolu ja veendub nende korrasolekus vastavalt lavaplaanile ja töövahendite manuaalidele. 6. Koostab koostöös kunstnikuga lavaplaani, mis tagab lavakujunduse võimalikult täpse taasesitamise ning montaaži vastavalt olukorrale. 7. Tagab etenduste läbiviimiseks kulumaterjalide olemasolu (teip, naelad, kruvid jne) vastavalt lava- ja repertuaariplaanile. 8. Planeerib lavakujunduste parandustööde tegemise vastavalt mängukavale. 9. Osaleb teatri hankeplaani koostamisel vastavalt oma pädevusele. Teadmised: 1) lavaseadmete tööpõhimõtted; 2) lavaseadmete tehnilised manuaalid; 3) raskusjõu põhimõtted; 4) valdkonnaterminoloogia; 5) lavakujunduse alused; 6) suhtlemise alused; 7) organisatsiooni juhtimise alused; 8) töö- ja tuleohutusnõuded; 9) joonestamise põhimõtted.	
Hindamismeetod(id): suuline eksam ja vestlus.	
B.2.2 Etenduse läbiviimine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. Koordineerib lavakujunduse ümberehitust vastavalt ettenähtud plaanile. 2. Juhendab vaheajal ja/või etenduse vältel varjatult ja/või avalikult (vajadusel kostüümis) lavakujunduse vahetust või vahetab ise lavakujundust. Järgib seejuures ettenähtud plaani ja/või korraldusi ning ohutusnõudeid. 3. Reageerib etendusel juhtuvatele ettenägematutele sündmustele kiiresti ja loovalt, pidades silmas etenduse olukorda ning ohutusnõudeid. 4. Vahetab etenduse ajal lavakujundust, kasutades elektromehaanilisi seadmeid ja järgides ohutusnõudeid ning kooskõlastatud plaane. 5. Valmistab ette (eri)efektide (lavaaur suitsu ja muude nähtuste imiteerimiseks jne)* kasutamise laval ja paigutab vajalikud materjalid ja/või seadmed ettenähtud kohale vastavalt kooskõlastatud plaanile ja ohutusnõuetele. 6. Juhendab ettevalmistatud eriefekti* kasutamist või teostab eriefekti ise. 7. Nõustab vajadusel eriefektide* planeerimist ja/või kasutamist, arvestades lavakujunduse ja -ruumi eripäradega. *Juhtiv lavameister ei tegele efektidega, mida käsitleb lõhkematerjalide seadus §-des 62–66.	
Teadmised: 1) lavaseadmete tööpõhimõtted; 2) lavaseadmete tehnilised manuaalid; 3) raskusjõu põhimõtted; 4) valdkonnaterminoloogia; 5) lavakujunduse alused; 6) suhtlemise alused; 7) organisatsiooni juhtimise alused;	

8) töö- ja tuleohutusnõuded.

Hindamismeetod(id): suuline eksam ja vestlus.

B.2.3 Lavakujunduse demonteerimine ja ladustamine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. Juhib ja vajadusel teostab lavakujunduse demonteerimist vastavalt oludele (paigutamine koormasse, lattu, väljasõiduetenduseks jms), järgides ohutusnõudeid ja tagades lavakujunduse säilimise.
2. Planeerib lavakujunduste demontaaži vastavalt mängukavale.
3. Juhib ja vajadusel teostab lavakujunduse ladustamist vastavalt oludele (paigutamine koormasse, lattu, väljasõiduetenduseks jms), järgides ohutusnõudeid ja tagades lavakujunduse säilimise.
4. Planeerib ja koordineerib lavakujunduste optimaalse ladustamise olemasolevale pinnale vastavalt ohutusnõuetele ja repertuaariplaanile, tagades elementide ohutu säilimise.
5. Tellib vajadusel lavakujunduse elementide säilitamiseks katted ja/või transpordikastid.
6. Juhendab ja vajadusel teostab lavakujunduse elementide transporti sõidukisse käsitsi või abivahendeid kasutades, arvestades ohutusnõudeid ja lavakujunduse säilimist.
7. Juhendab ja vajadusel teostab lavakujunduse elementide paigutamist sõidukisse ohutult, optimaalselt ning loogilises järjestuses.
8. Juhendab ja vajadusel teostab lavakujunduselementide mahalaadimist sõidukist, arvestades ohutusnõudeid ja lavakujunduse säilimist.
9. Juhindudes ohutusnõuetest kontrollib järjepidevalt lavasüsteemide toimimist ja tagab nende töökindluse.
10. Hoiab lavasüsteemid korras ning vigade ilmnemisel edastab informatsiooni vastutavale isikule.
11. Kasutab lavaseadmeid ja -süsteeme heaperemehelikult ja ohutult, vajadusel organiseerib lavaploki suurpuhastuse.
12. Tagab juurdepääsu kõikidele vajalikele seadmetele ja hoiab vabad nii etenduse ettevalmistamiseks kui ka etenduse andmiseks ja evakatsiooniks vajalikud käiguteed.

Teadmised:

- 1) lavaseadmete tööpõhimõtted;
- 2) lavaseadmete tehnilised manuaalid;
- 3) ladustamise põhimõtted;
- 4) valdkonnaterminoloogia;
- 5) lavakujunduse alused;
- 6) suhtlemise alused;
- 7) organisatsiooni juhtimise alused;
- 8) töö- ja tuleohutusnõuded.

Hindamismeetod(id): suuline eksam ja vestlus.

B.2.4 Lavastuse ettevalmistamine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. Osaleb lavakujunduse tehnilistes aruteludes, vajadusel teeb ettepanekuid, lähtudes lavatehnilistest võimalustest ja tingimustest (sh materjali valiku ja/või konstruktisooni jms kohta) ja ohutusest, arvestades lavakujunduse terviku ja kunstniku taotlustega.
2. Prognoosib esitatud lavakujunduse kavandite jms põhjal lavakujunduse monteerimiseks ja demonteerimiseks vajaliku aja- ja inimressursi.
3. Prognoosib esitatud lavakujunduse kavandite jms põhjal kujunduse ladustamiseks vajaliku ruumi suuruse ja tingimused.
4. Teeb ettepanekuid dekoratsioonide ladustamise ja monteerimise/demonteerimise aja optimeerimiseks.
5. Annab nõu lavakujunduse konstruktisooni, ülesehituse vms osas, lähtudes oma lavatehnilisest pädevusest.

Teadmised:

- 1) lavaseadmete tööpõhimõtted;
- 2) lavaseadmete tehnilised manuaalid;
- 3) valdkonnaterminoloogia;
- 4) lavakujunduse alused;
- 5) suhtlemise alused;
- 6) teatriajalugu;
- 7) joonestamise põhimõtted;
- 8) organisatsiooni juhtimise alused;

9) töö- ja tuleohutusnõuded.	
Hindamismeetod(id): suuline eksam ja vestlus.	
B.2.5 Lavatehnilise meeskonna juhtimine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. Koordineerib ja planeerib lavastusmeeskonna tööjaotust dünaamiliselt ja vastavalt repertuaariplaanile ning organisatsioonis kehtestatud korrale. 2. Juhendab ja abistab töötajaid tekkinud küsimuste ja probleemide lahendamisel vastavalt oma pädevusele ning organisatsioonis kehtestatud korrale. 3. Teeb ettepanekuid töö kvaliteedi parandamiseks vastavalt organisatsioonis kehtestatud korrale. 4. Organiseerib vajadusel väljaõpet ja tutvustab lavastusmeeskonnale lavakujundust ja -tehnikat. 5. Koostab vajadusel etteantud andmete järgi (meeskonna suurus, mängukava jms) eelarve. 6. Tagab arvestuse pidamise lavaehituses olevate varade (tööriistad, -seadmed, -vahendid) haldamise ja juhtimise üle. 7. Vastutab väljasõitudel ning ringreisidel varade tervikliku säilimise eest. 8. Kontrollib ja organiseerib varade heaperemehelikku ja sihtotstarbelist kasutamist, nõuetekohast ladustamist ning turvalist logistikat teatri igapäevatoos. 9. Lavatehniliste ressursside kadumise või hävimise korral selgitab välja põhjused ja võtab kasutusele meetmed edaspidiseks. 10. Teeb ettepanekuid seadmete parandamiseks, mahakandmiseks ja/või uute soetamiseks. 11. Koostab vajadusel lähtuvalt andmetest (repertuaariplaan, mängukava, lavakujundus, eelarve jms) eelarve.	
Teadmised: 1) lavaseadmete tööpõhimõtted; 2) lavaseadmete tehnilised manuaalid; 3) valdkonnaterminoloogia; 4) suhtlemise alused; 5) organisatsiooni juhtimise alused; 6) töö- ja tuleohutusnõuded; 7) valdkonnaga seotud õigusaktid; 8) majandusarvestuse alused.	
Hindamismeetod(id): suuline eksam ja vestlus.	
B.2.6 Väljasõiduetenduste tehniline planeerimine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. Hangib enne väljasõiduetendust väljasõidupaiga plaanid ja viib ennast kurssi kohalike võimalustega. 2. Hindab väljasõidupaiga ruumilisi ja tehnilisi võimalusi ning võrdleb algse esinemispaiga ja lavakujundusega. 3. Teeb ettepanekuid ja vajadusel kohandab lavastuse kujundust vastavalt esinemispaiga spetsiifikale, kooskõlastades selle kunstniku ja lavastajaga. 4. Planeerib vajadusel lavameeskonna suuruse ja tööaja. 5. Planeerib, teeb koostööd ja sõlmib kokkulepped kohaliku vastuvõtja ja/või esinemispaiga eest vastutava personaliga, lähtudes eesmärgist (vahendid, ruumid, lisajõud jms). 6. Suhtleb vastuvõtja ja/või esinemispaiga eest vastutava personaliga, et lahendada planeeritava lavakujunduse kohandamisel tekkinud küsimusi. 7. Koostab ja saadab vajadusel lavastuse tehnilise dokumentatsiooni, lähtudes esinemispaiga spetsiifikast.	
Teadmised: 1) lavaseadmete tööpõhimõtted; 2) lavaseadmete tehnilised manuaalid; 3) valdkonnaterminoloogia; 4) suhtlemise alused; 5) organisatsiooni juhtimise alused; 6) töö- ja tuleohutusnõuded; 7) lavakujunduse alused; 8) valdkonnaga seotud õigusaktid.	
Hindamismeetod(id): suuline eksam ja vestlus.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.7 Juhtiv lavameister, tase 5 kutset läbiv kompetents	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: - Järgib oma töös organisatsiooni sisekorraeeskirja, ametijuhendit, tuleohutuse eeskirja, ohutus- ja turvanõudeid ning ametialast kutse-eetikat. - Kasutab töös riigikeelt tasemel B2 ning vähemalt ühte võõrkeelt (soovitavalt inglise keel) tasemel B1 (vt lisa 2). - Kasutab töös arvutit tasemel AO1-AO4, AO7 (punktid 1, 3, 5) (vt lisa 1). - Arendab töölaseid teadmisi läbi professionaalse arengu, jagab oma teadmisi ja valdkonna spetsiifikat kolleegidega. - Saab aru organisatsiooni ja selle erinevate üksuste funktsioonidest ning teeb vajadusel ettepanekuid töökorralduse muutmiseks. - Analüüsib oma tegevust, suhtub kriitikasse konstruktiivselt ja õpib sellest. - Loob head suhted kolleegidega ning on koostöövalmis. Väljendab end arusaadavalt nii kõnes kui ka kirjas. Reageerib ja kohaneb hästi muutustega. Talub pinget ja tuleb toime tagasilöökidega.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamisega.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-20112013-2.4.3/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Toivo Kaev, Eesti Draamateater Tõnis Kask, Püünemeistrid OÜ Anton Kulagin, RO Estonia Roland Leesment, Endla Teater Lui Lääts, Vanemuise teater Jaan Mikk, ekspert Liina Unt, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	17
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	20.11.2013
6. Kutsestandard kehtib kuni	24.04.2018
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3435 Muud kunsti- ja kultuurivaldkonna keskastme spetsialistid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Stage manager, level 5
Vene keeles	Машинист сцена
C.3 Lisad	
Lisa 1 Arvuti kasutamise oskused	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	